

Lov om voldgift i tvistigheder angående krydsbefrugtning i frøavl og sygdomssmitte på markafgrøder blev vedtaget i 1948 og byggede på en betænkning af 18. januar 1935 afgivet af et udvalg nedsat af Landbrugsministeriet den 26. februar 1931.

Ved loven etableredes et voldgiftssystem, der skulle tage stilling til erstatningsager vedrørende sygdomssmitte i markafgrøder, og det var især smitte med meldug og rust fra vinterbyg til vårbyg, man havde i tankerne. Herudover skulle sager om foranstaltninger til forebyggelse af skader i frøavlen som følge af krydsbefrugtning kunne afgøres ved voldgift.

For at sikre, at der blev tale om et hurtigt og smidigt system, fastsattes ved lovens §§ 3-4 bestemmelser for den formelle fremgangsmåde, hvis man ønskede at rejse en voldgiftssag.

Erfaringerne har imidlertid vist, at de nævnte procedureforskrifter og især bestemmelserne i § 4, stk. 2, om de formelle frister for rejsning af en voldgiftssag har ført til afvisning af velbegrundede sager, fordi de fastsatte frister ikke var overholdt.

Formændene for de 2 voldgiftskredse har oplyst, at der i de seneste 10 år i alt har foreligget 2 sager om krydsbefrugtning og 1 sag om sygdomssmitte til behandling.

For så vidt angår sager om krydsbefrugtning kan det oplyses, at Dansk Frøhandlerforening og De samvirkende danske Frøavlerforeninger som et tillæg til standardfrøavlskontrakten har indført retningslinier for løsning af krydsbefrugtningsproblemer. De to foreninger finder herefter ikke behov for, at 1948-loven opretholdes, for så vidt angår bestemmelserne om krydsbefrugtning i frøavl.

Tilsvarende har De danske Landboforeninger, Danske Husmandsforeninger, Statens Planteavlsud-

valg og Plantesundhedsrådet tiltrådt, at loven ophæves, for så vidt angår sygdomssmitte i markafgrøder.

Det skal i øvrigt bemærkes, at sager angående tab forårsaget af krydsbefrugtning eller sygdomssmitte efter lovens ophævelse vil kunne indbringes for domstolene efter almindelige civile retlige erstatningsregler.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller personale-mæssige konsekvenser for staten eller kommunerne.

Lovens tekst er optrykt som bilag 4.

Til § 2

Til nr. 1 og 2

Ved ophævelsen af lov om bekæmpelse af muldvarpe bortfalder hjemmelen til kommunal bekæmpelse af muldvarpe hos private grundejere. Efter almindelige kommunalretlige regler må det herefter antages, at sådan bekæmpelse fremover kun vil kunne ske i ekstraordinære tilfælde, hvor der foreligger en særlig kommunal interesse heri. Efter § 3 i den nuværende lov om bekæmpelse af muldvarpe udredes udgifterne ved kommunal muldvarpebekæmpelse af kommunekassen.

Efter den nuværende § 23, stk. 1, i lov om frikommuner kan landbrugsministeren godkende frikommuneforsøg, hvorved kommunal bekæmpelse af muldvarpe finansieres ved opkrævning af afgift hos kommunens grundejere. I nr. 1 foreslås, at landbrugsministeren fortsat skal kunne godkende sådanne forsøg. Bestemmelsen er af redaktionelle årsager sammenskrevet med hjemmelen i den nuværende § 23, stk. 2, om forsøg med kommunal bekæmpelse af mossegrise.